

рівень оплати праці персоналу галуззі рослинництва. Одна з причин цього – нестача висококваліфікованих робітників, які спроможні ефективно використовувати сучасну техніку. Крім того, непогані фінансові результати діяльності підприємств саме при виробництві продукції рослинництва дають їм можливість використовувати різні способи стимулювання робітників, що також позитивно впливає на рівень оплати праці.

Література.

1. Циганенко Г.В., Місевич М. А., Ходаківський В. М. Управління удосконаленням мотивації персоналу сільськогосподарських підприємств. Ефективна економіка. 2020. № 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.5.77.

2. Борданова Л.С., Рощина Н. В. Особливості розвитку персоналу в Україні. Ефективна економіка. 2020. № 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.5.54.

3. Сахненко О.І. Державне управління процесом розвитку людського потенціалу в системі кадрового забезпечення країни. Ефективна економіка. 2020. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.3.75.

4. Зось-Кіур М.В., Семенюта М. В. Система оцінки персоналу підприємства в конкурентних умовах ведення бізнесу. Ефективна економіка. 2020. № 2. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.7

5. Шаманська О. І. Мотиваційні чинники ефективного управління персоналом на підприємстві. Ефективна економіка. 2019. № 10. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.10.70

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УСТРІЙ В УКРАЇНІ. ПЕРСПЕКТИВИ СТАНОВЛЕННЯ ШОСТОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УСТРОЮ

***КРИВИЧ Н.В., МАГІСТРАНТКА І КУРСУ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ П. ВАСИЛЕНКА***

Технологічний устрій (хвиля) - це сукупність технологій, характерних для певного рівня розвитку виробництва. Завдяки науковому і техніко-технологічному прогресу відбувається перехід від більш низьких устроїв до більш високих, прогресивних [1].

---

* Науковий керівник – Ткаченко С. Є., к.е.н., доцент

Питання про технологічні пристрої тісно пов'язане з теоріями «довгих хвиль», які супроводжували становлення і розвиток капіталістичного способу виробництва. Фундаментальний внесок у створення зазначених теорій зробив Кондратьєв М. Д. [2]. Він стверджував, що науково-технічна революція розвивається хвилеподібно, і кожний цикл триває приблизно 45–60 років. Протягом останніх століть в історії технологічної еволюції змінили одна одну п'ять хвиль і склалися п'ять технологічних пристроїв [3]. Зараз світ існує в межах саме п'ятого технологічного пристрою, що почався 90-х рр. ХХ ст. і полягає у розвитку «безпаперового» виробництва.

На сьогоднішній день, науково-технічний потенціал в Україні зосереджений в промисловому секторі 4-го технологічного пристрою. У структурі реалізованої української промислової продукції найбільшу частку складають: продукція металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів; харчові продукти, напої та тютюнові вироби; машинобудування; кокс і продукти нафтопереробки; продукція хімічної та нафтохімічної промисловості. Основний внесок в товарну структуру українського експорту роблять металургійна промисловість, машинобудування, хімічна промисловість. Все це дозволяє зробити висновок, що в Україні розвинена промисловість на рівні 3-го (гірська металурія, залізничний транспорт, неорганічна хімія) і 4-го технологічних пристроїв, 5-тий технологічний пристрій тільки починає зароджуватися. За оцінками Інституту економіки та прогнозування НАН України 5-й технологічний пристрій у 2007р. становив в структурі української промисловості 3%, 4-й - 50%, 3-й - 46%, що свідчить про відсутність результативної державної політики в сфері інновацій. Однак аналіз даних, отриманих у межах Державної програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку України, свідчить, що вітчизняна наука зберегла здатність за певних умов, виконувати наукові розробки і отримувати результати світового рівня за такими напрямками: розробка новітніх розділів математики і теоретичної фізики; дослідження наноструктур і розробка нанотехнологій; радіофізика міліметрового та субміліметрового діапазону; імунобіотехнології; біосенсорика; молекулярна діагностика; біотехнологія рослин; біофізика, кріобіології та кріомедицина; нейрофізіологія; мікро- та оптоелектроніка; аерокосмічні технології [4].

Дослідження Державного комітету статистики України показують, що основний фактор, який перешкоджає інноваційної

діяльності українських підприємств - це обмеженість фінансування (відзначили 44% підприємств). Майже в однаковій мірі перешкождали впровадженню передових промислових технологій такі фактори, як низько кваліфікований персонал (3,4%), відсутність здатності у керівників різного рівня оцінити нові технології (4,9%), організаційні та правові проблеми (5,2%), обмежена науково-технічна підтримка з боку інших організацій (4,2%). Таким чином, висновок з наведеної статистики: механізми державного стимулювання інноваційного розвитку повинні бути спрямованими на фінансове забезпечення інноваційної діяльності та розвиток кадрового потенціалу. Аналіз наведених даних дозволяє очікувати подальшого зниження в промисловості 3-го технологічного устрою, і одночасно вказує на відсутність потенціалу для широкомасштабного розвитку 5-го і 6-го технологічних устроїв [4].

На даний момент 6 технологічному устрою в Україні притаманні лише розвиток мікробіологічної промисловості та промисловості медичної техніки. Сьогодні в Україні вищі технологічні устрої (5-й та 6-й) за таким показником, як випуск продукції становлять близько 4 %, причому 6-й технологічний устрій, що визначає перспективу високотехнологічного розвитку країн у майбутньому, у нашій країні майже відсутній (менше 0,1%). Близько 58% виробленої продукції припадає на найнижчий, 3-й технологічний устрій та 38% на 4-й. За показником фінансування науково-технічних розробок склалася така ситуація: майже 70% коштів нині поглинає 4-й і лише 23% 5-й технологічний устрій [5, с. 35].

Отже, на даний момент в Україні панують 3-й та 4-й технологічні устрої, розвиваються галузі, що пов'язані з ними та їх забезпеченням. Скоріше за все, п'ятий технологічний устрій в Україні не набуде свого розвитку, переходячи відразу до 6-го. Зараз, у нашій країні, у порівнянні з іншими країнами, де починається розвиток 6-го технологічного устрою, недостатня кількість витрат на розвиток інновацій у сферах, з ним пов'язаних; мала кількість кваліфікованих кадрів для розвитку перспективних напрямків; це свідчить про те, що необхідно багато працювати у сфері розвитку технологій у подальшій перспективі.

Література.

1. Інноваційний менеджмент. Технологічний уклад.
URL:https://stud.com.ua/26253/menedzhment/tehnologichniy_uklad

2. Кондратьев Н.Д. Большие циклы конъюнктуры. Доклады и их обсуждения в Институте экономике. М., 2008.

3. Єрохін С. А. Технологічні уклади, динаміка цивілізаційних структур та економічна перспектива України., Економічний часопис-XXI №1-2 2006. URL: <http://soskin.info/ea/2006/1-2/20060102.html>

4. Украина и технологический уклад. URL: <https://studfile.net/preview/5734258/page:4/>

5. Фукс А. Е. Оцінка технологічного розвитку економіки України. Вчені записки. Вип. 11. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197230402.pdf>

МОДЕЛЬ УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В УМОВАХ НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ

***МИЛЯНИК Р.В., АСПИРАНТ*,
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»***

Сучасні глобальні процеси науково-технологічного розвитку, цифровізації, соціалізації, екологізації, що охоплюють усі національні економіки, позначаються також на стратегічних пріоритетах та цілях розвитку підприємств. Вони як формують нові економічні виклики, так і визначають нові вектори розвитку. Відповідно, це позначається й на ролях, функціях, компетентностях управлінського персоналу організацій.

Дослідженню питань удосконалення моделі управлінських компетентностей присвячено багато наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених. Зокрема, Тороній А. І., Бондаренко В. М. [4] пропонують визначення загальної структури сучасної моделі компетенцій менеджера з урахуванням базових компетенцій майбутнього. Хілуха О. А., Ющицина Л. О. досліджують різноманітні аспекти формування компетентностей менеджменту корпорацій, акцентують на необхідності виокремлення серед професійних, управлінських та особистісних ще й групи корпоративних компетентностей [5, 24], що обґрунтовано для корпоративних структур. Закордонні автори Igielski, M. [2], Manxhari, M. & Veliu, L. & Jashari, J. [3] також присвятили свої наукові праці удосконаленню моделі управлінських компетентностей менеджерів. Вчені Freitas, Pablo Fernando Pessoa de, & Odelius, Catarina Cecília [1]

---

* Науковий керівник – Лопушняк Г.С., д.е.н., проф.